

Tilapäisen valiokunnan tehtävät ja toiminta

Tilapäinen valiokunta 13.09.2023 § 5
1298/00.01.02.04/2023

Tilapäisen valiokunnan perustaminen ja tehtävä

Joensuun kaupunginvaltuusto päätti 28.8.2023 § 80

- merkitä kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.6.2023 jätetyn aloitteen tilapäisen valiokunnan asettamisesta tiedoksi ja
- päätti asettaa kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan tutkimaan, nauttiiko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja/tarkastuslautakunta valtuuston luottamusta ja onko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja noudattanut lakia tai Joensuun kaupungin, kaupunginvaltuuston tai tarkastuslautakunnan strategiaa, sääntöjä, periaatteita, eettisiä ohjeita, käytäntöjä tai valtuusto- ja lautakuntatyöskentelyssä yleisesti hyväksyttyjä ”hyvä pöytätapoja” muun muassa asiallisen ja kunnioittavan käytöksen muodossa.
- valita tilapäiseen valiokuntaan seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavasti:

Jäsen

Satu-Sisko Eloranta
Maija Kuivalainen
Matti Ketonen
Timo Puustinen
Jarno Pitko
Jasmin Pyöriäinen
Outi Mara

Varajäsen

Matti Pesonen
Antti Saarelainen
Karita Kaita
Päivi Eteläpää
Wilma Poutanen
Hannu Voutilainen
Jari Korhonen

- nimesi varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajaksi Satu-Sisko Elorannan ja varapuheenjohtajaksi Timo Puustisen
- että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin hallintosäännön määräyksiä, asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin.

Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella kaupunginvaltuuston päätettäväksi tarkastuslautakunnan puheenjohtajan/tarkastuslautakunnan luottamusta ja mahdollista erottamista koskeva asia.

Yleistä tilapäisen valiokunnan työskentelystä

Työskentelynsä aluksi valiokunnan on syytä koota kaikki se aineisto, joka asiassa on mahdollisesti olemassa.

Tilapäinen valiokunta on julkisuuslain 4.1 §:n 4) kohdassa tarkoitettu kunnallinen viranomainen ja sen laatimiin ja vastaanottamiin asiakirjoihin sovelletaan julkisuuslakia. Valiokunnan pöytäkirjat tulevat julkisiksi, kun pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu, lukuun ottamatta salassa pidettäviä tietoja.

Samoin kaikki valiokunnalle tulleet lausunnot, selvitykset ja muut asiakirjat ovat julkisia lukuun ottamatta niihin mahdollisesti sisältyviä sellaisia tietoja, jotka julkisuuslain mukaan ovat salassa pidettäviä.

Valiokunnan sisäiset valmistelumuistiinpanot ja sähköpostivaihto eivät lähtökohtaisesti ole viranomaisen asiakirjoja, ellei niitä liitetä pöytäkirjoihin tai arkistoida.

Epäluottamuksen/Erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille on varattava tilaisuus antaa selityksensä luottamuksen menetyksen syistä ja erottamisvaatimuksesta. Myös toimielimen varajäseniä tulee kuulla. Kuuleminen kuuluu asian valmistelusta vastaavan tilapäisen valiokunnan tehtäviin.

Asianosaisen kuuleminen hallintomenettelyssä perustuu hallintolain 34 §:ään, jonka mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vaatimuksena asiassa on lähinnä valtuutettujen tekemä aloite. Selvityksiä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun, ovat valiokunnan kokoamat aineistot, joista on tarvittaessa tarkoituksenmukaista laatia erillinen muistio. Aineistoihin kuuluvat mm. asiaosaisilta ja muilta mahdollisilta tahoilta saadut selvitykset.

Hallintolain 34 §:n ilmenevässä tarkoituksessa tilapäinen valiokunta antaa asianosaisille tiedoksi valmisteleman kokoamansa aineiston (esim. muistion liitteineen) ja pyytää heitä lausumaan siinä esitetyistä seikoista.

Hallintolain 33 ja 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Määräajan on oltava asian laatuun nähden riittävä. Asianosaiselle on samalla ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Hallintolain 37 §:n mukaan viranomaisen voi asianosaisen pyynnöstä varata tilaisuuden asian selvittämiseksi tarpeellisten tietojen suulliseen esittämiseen. Suullinen kuuleminen on siis viranomaisen harkinnassa.

Kuntalain 35.3 §:n mukaan tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto. Lähtökohtana on, että kunnanhallitukselle varataan tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta asianosaisten kuulemisen jälkeen, ennen asian viemistä valtuuston käsiteltäväksi.

Tilapäisen valiokunnan toiminta aloitteen mukaisen asian selvittämiseksi

Koska nyt kysessä oleva tarkastuslautakunnan puheenjohtajan / tarkastuslautakunnan luottamusta koskeva asia liittyy tarkastuslautakunnan ja erityisesti sen puheenjohtajan toimintaan, asian selvittäminen edellyttää tietojen keräämistä niiltä, joilla puheenjohtajan ja tarkastuslautakunnan sisäisestä toiminnasta on ensikäden tietoa. Käytännössä tämä tarkoittaa tarkastuslautakunnan jäseniä ja varajäseniä sekä tarkastuspäällikköä.

Valiokunnan on asian selvitysvaiheessa syytä kerätä mahdollinen asiaan liittyvä kirjallinen aineisto ja muu asiaan mahdollisesti liittyvät taustamateriaali sekä pyytää selvitystä tarkastuslautakunnan jäseniltä, varajäseniltä ja tarkastuspäälliköltä. Tämän kartoituksen perusteella lautakunta voi ryhtyä muodostamaan käsitystä seikoista, joihin luottamuksen selvittämistä koskevassa aloitteessa viitataan.

Valiokunnan on syytä laatia selvityksensä perusteella muistio/yhteenveto esille tulleista seikoista ja esitetyistä selvityksistä. Tämän jälkeen valiokunnan on syytä antaa muistio/yhteenveto sekä asiassa kertynyt materiaali hallintolain 34 §:n mukaisesti tiedoksi tarkastuslautakunnan jäsenille ja varajäsenille sekä varata heille mahdollisuus vielä lausua asiassa esitystä selvityksestä. Tämän jälkeen valiokunnan on hankittava asiassa kaupunginhallituksen lausunto. Saatuaan kaikki selvitykset ja lausunnot, tilapäisen valiokunnan on laadittava asissa oma päätösesityksensä kaupunginvaltuustolle.

Liitteenä kuntaliiton julkaisu "Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella", jossa myös on kuvattu tilapäisen valiokunnan asemaa ja tehtäviä.

Tilapäisen valiokunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Tilapäinen valiokunta päättää

merkitä tilapäisen valiokunnan tehtävistä ja toiminnasta annetun selvityksen tiedokseen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.